

SAANA NILSSON

TIEDUSTELUN JA TURVALLISUUDEN
ASiantuntija - Kirjailija - Kehittäjä

MITEN OPIMME NÄKEMÄÄN KIRKKAASTI AJOISSA?

SAANA NILSSON

21.10.2026

Kuva: PrimeVideo

SAANA NILSSON

SAANA NILSSON

Aiheita tänään

TILANNEYMMÄRRYS
JA ENNAKOINTI

HYVÄ AJATTELU

TOIMINTAKYKY
TULEVAISUUDESSA

SAANA NILSSON

TILANNEYMMÄRRYS

SAANA NILSSON

Presidentinvaalit
Yhdysvalloissa

Brexit

Turkki

ISIL

Syyrian konflikti

Jemen

2016

Ilmastonmuutos

Grönlannin kysymys

Arktinen alue

Kyberuhkien räjähdysmäinen kasvu

Avaruus ja kriittinen infra

Venäjän sabotaasi

Drooneja harhautuu Suomeen

Venäjän varjolaivasto

Brexit

Ukrainan sota

Ceutan rajatilanne

Presidentinvaalit Yhdysvalloissa

Yhdysvaltojen uhittelu

Turkki

Syyrian konflikti

ISIL

Jemen

Palestiinan konflikti

2026

Iran vs. Israel

Intia

Kiina ja Taiwan

Venezuela

Informaatiovaikuttaminen

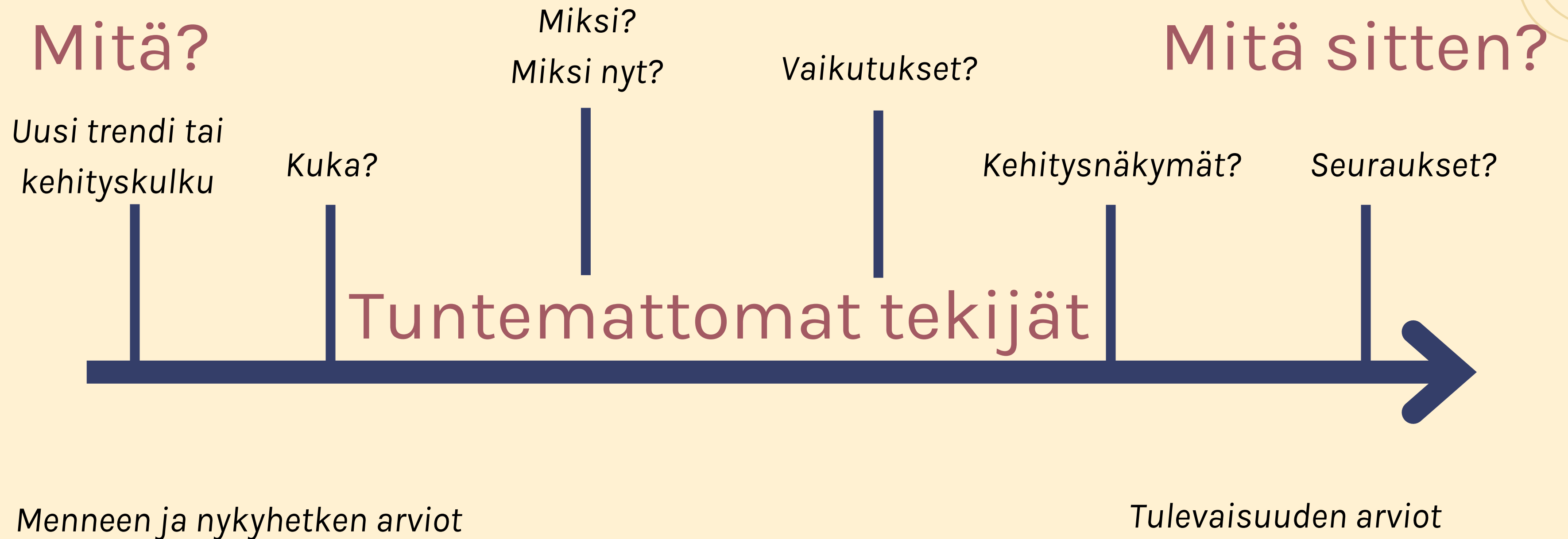
Tekoäly

2016

MONIKRIISINEN MAAILMA

SAANA NILSSON

TIEDUSTELU JA ENNAKOINTI

Kaoottinen moninaisuus

Avaintekijät:

- epävarmuus
- keskinäisriippuvuus
- hybridiympäristö
- teknologinen murros

Mitä tarvitaan?

- tilannekuvan rakentaminen
- strateginen tulkinta
- kompleksisuuden sanoittaminen

Suomi jatkuvan häirinnän kohteena

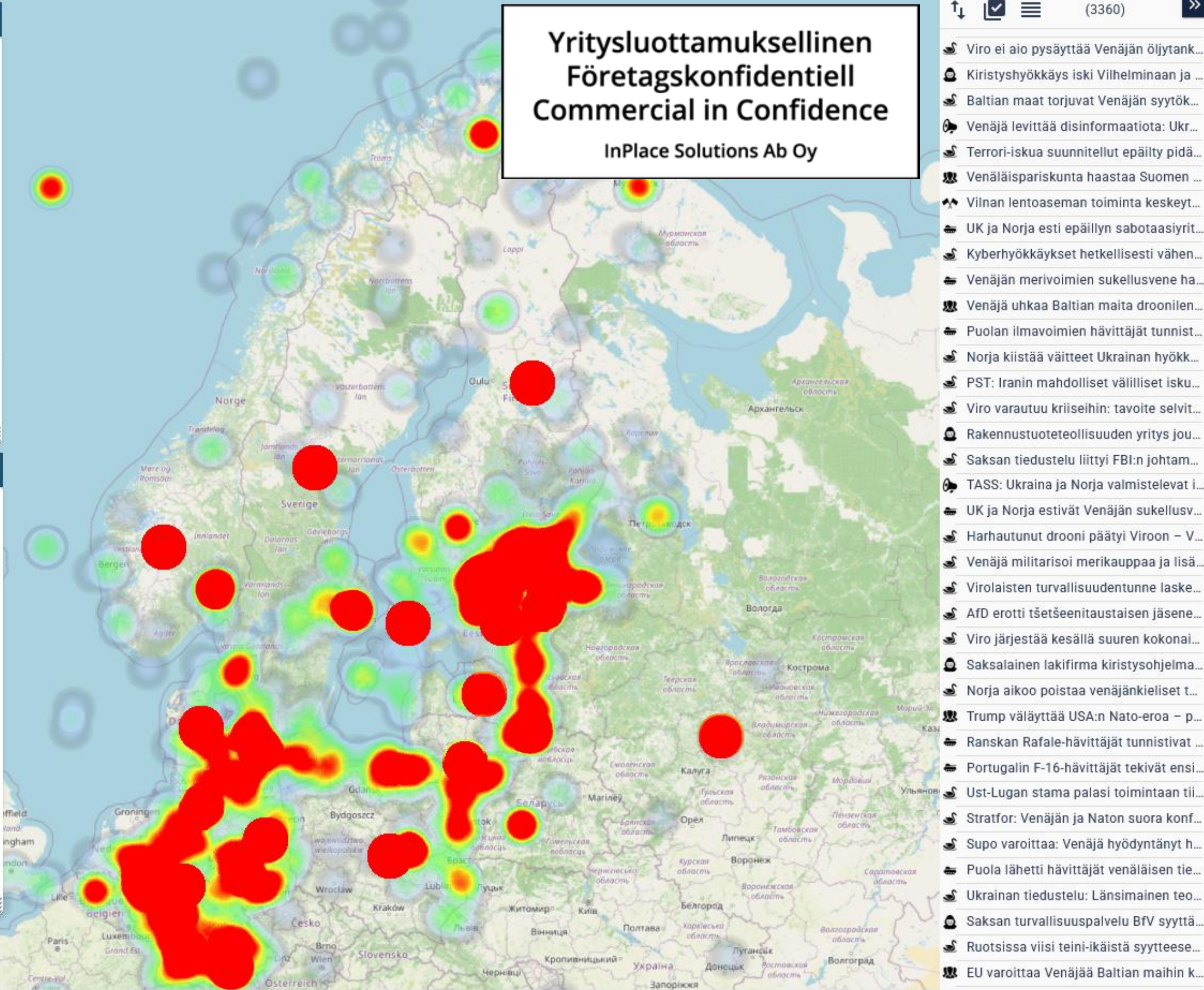
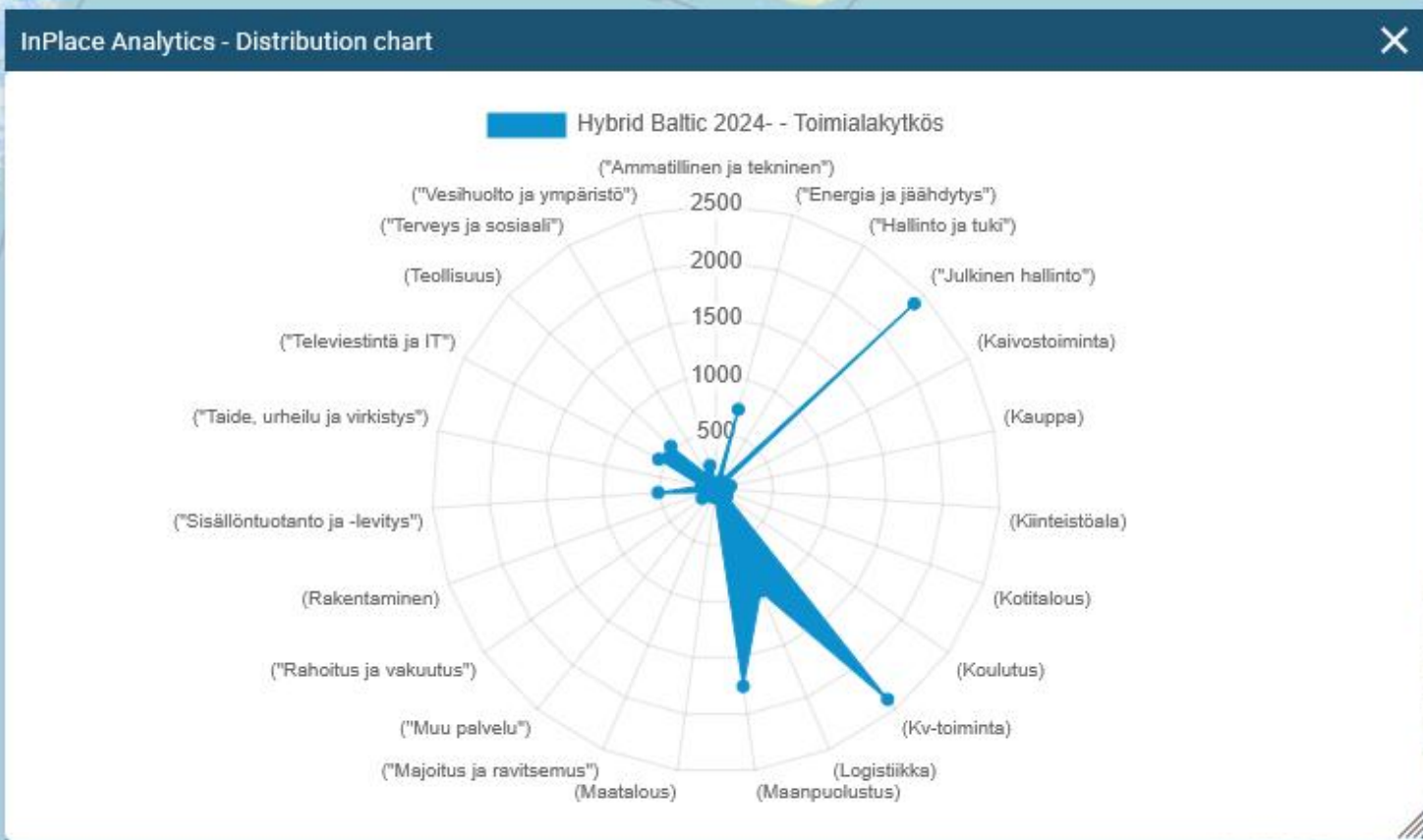
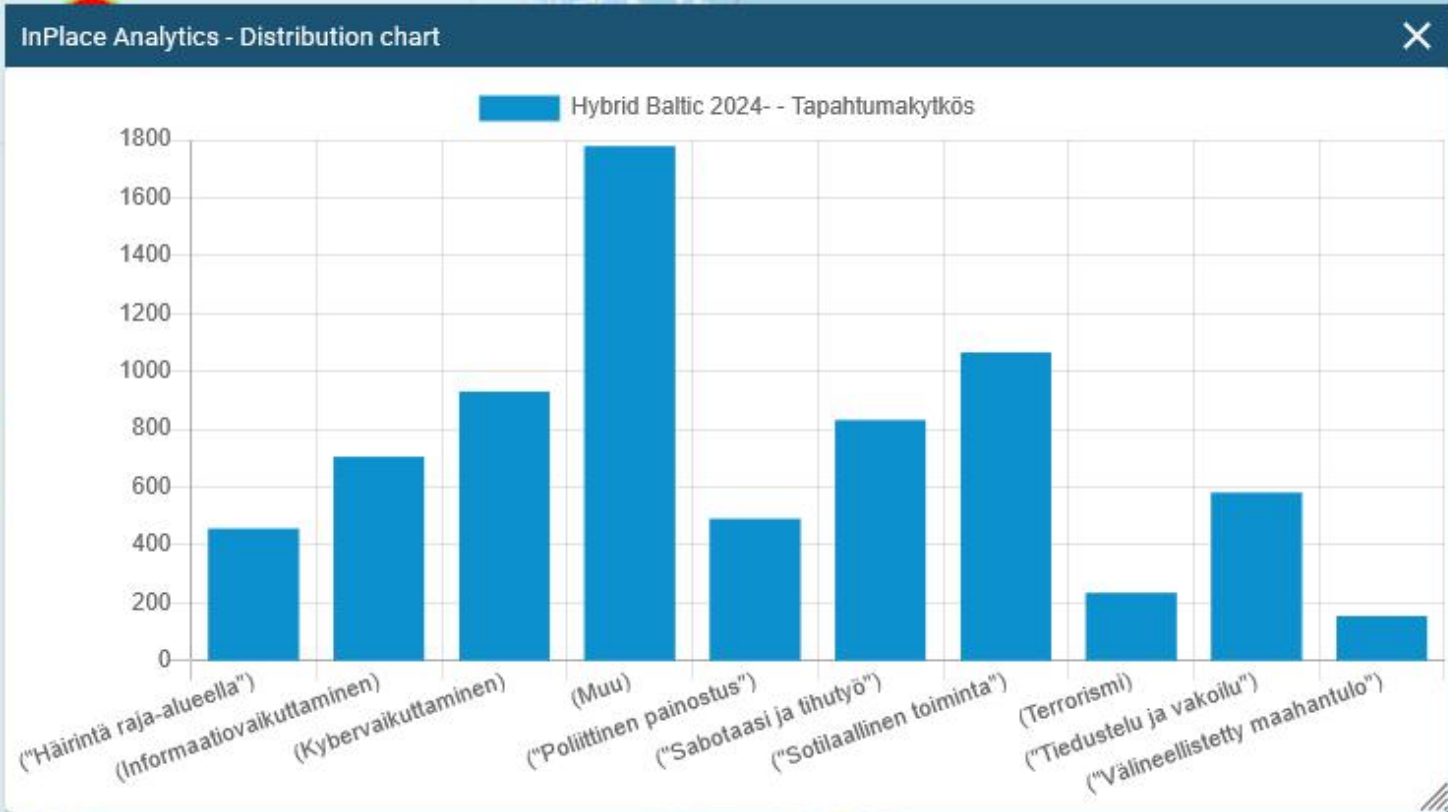
Avaintekijät:

- Venäjän uhka
- hybridi- ja sabotaasitoiminta osa arkea
- kriittisen infrastruktuurin haavoittuvuus

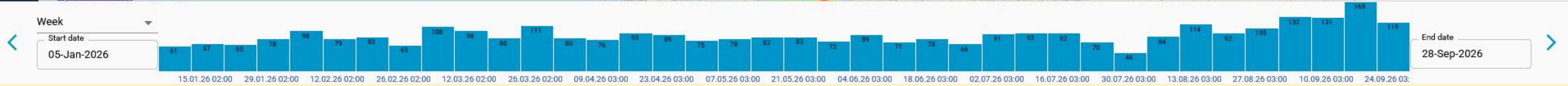
Mitä tarvitaan?

- kriittistä ajattelua koko yhteiskunnassa
- teknologista kyvykkyyttä
- hajautettua päätöksentekoa

- ↑ ↓ ✓ ☰ (3360) >>
- Viro ei aio pysäyttää Venäjän öljytank...
 - Kiristysshökkäys iski Vilhelmina ja ...
 - Baltian maat torjuvat Venäjän syytök...
 - Venäjä levittää disinformaatiota: Ukr...
 - Terrori-iskua suunnitellut epäilty pidä...
 - Venäläispariskunta haastaa Suomen ...
 - Vilnan lentoaseman toiminta keskeyt...
 - UK ja Norja esti epäillyn sabotaasiyrit...
 - Kyberhyökkäykset hetkellisesti vähen...
 - Venäjän merivoimien sukellusvene ha...
 - Venäjä uhkaa Baltian maita droonilen...
 - Puolan ilmavoimien hävittäjät tunnist...
 - Norja kiistää väitteet Ukrainan hyökk...
 - PST: Iranin mahdolliset välilliset isku...
 - Viro varautuu kriiseihin: tavoite selvit...
 - Rakennustuoteteollisuuden yritys jou...
 - Saksan tiedustelu liittyi FBI:n johtam...
 - TASS: Ukraina ja Norja valmistelevat i...
 - UK ja Norja estivät Venäjän sukellusv...
 - Harhautunut drooni päättyi Viroon - V...
 - Venäjä militarisoi merikauppaa ja lisä...
 - Virolaisten turvallisuudentunne laske...
 - AfD erotti tšetšeenitautaisen jäsenen...
 - Viro järjestää kesällä suuren kokonai...
 - Saksalainen lakifirma kiristysohjelma...
 - Norja aikoo poistaa venäjänkieliset t...
 - Trump väläyttää USA:n Nato-eroa - p...
 - Ranskan Rafale-hävittäjät tunnistivat ...
 - Portugalin F-16-hävittäjät tekivät ensi...
 - Ust-Lugan stama palasi toimintaan tii...
 - Stratfor: Venäjän ja Naton suora konf...
 - Supo varoittaa: Venäjä hyödyntänyt h...
 - Puola lähetti hävittäjät venäläisen tie...
 - Ukrainan tiedustelu: Länsimainen teo...
 - Saksan turvallisuuspalvelu BfV syyttä...
 - Ruotsissa viisi teini-ikäistä syyteese...
 - EU varoittaa Venäjää Baltian maihin k...

HYVÄ AJATTELU ON RISKIENHALLINTAA

SAANA NILSSON

“

*Jokainen meistä tekee noin 35 000 päätöstä
vuorokaudessa.*

GROWTH MINDSET

Kukaan ei ole immuuni
ajattelun vinoumille

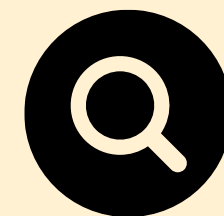
Aivot on rakennettu nopeuteen
ei tarkkuuteen

Tee näkyväksi olettamukset

Avoimuus uusille näkökulmille
ja ristiriitaiselle tiedolle

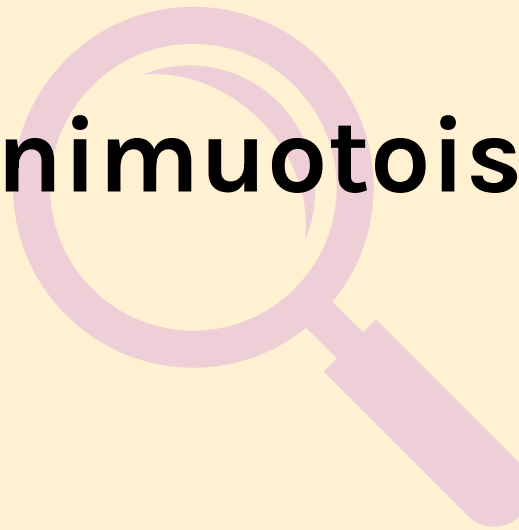
Oman ajattelun reflektointi ja
nöyryys

SAANA NILSSON

MITEN PARANNAN AJATTELUA?

Iso kuva

Monimuotoisuus

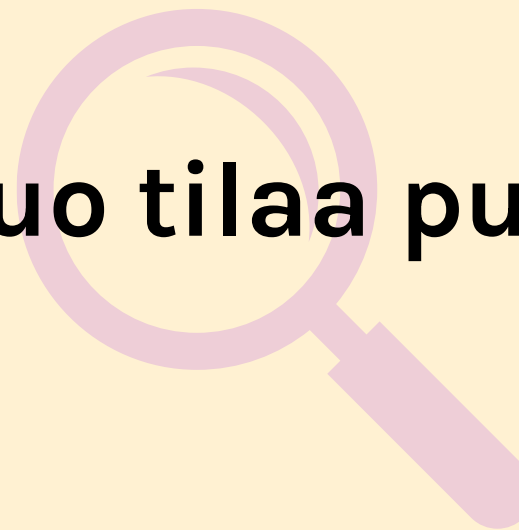
Tee ajattelu
näkyväksi

Normalisoi
epävarmuus

Päivitä ajattelua
jatkuvasti

Luo tilaa puhua

Kyky erottaa signaali kohinasta

Tiedustelija kysyy:

- Mitä oletamme?
- Mitkä ovat vaihtoehtoiset selitykset?
- Mikä puhuu omaa käsitystämme vastaan?
- Mitä emme tällä hetkellä tiedä?
- Mikä uusi tieto muuttaisi johtopäätöstämme?

Kuva: PrimeVideo

RATKAISUN AVAIMET OIKEISSA KYSYMYKSISSÄ

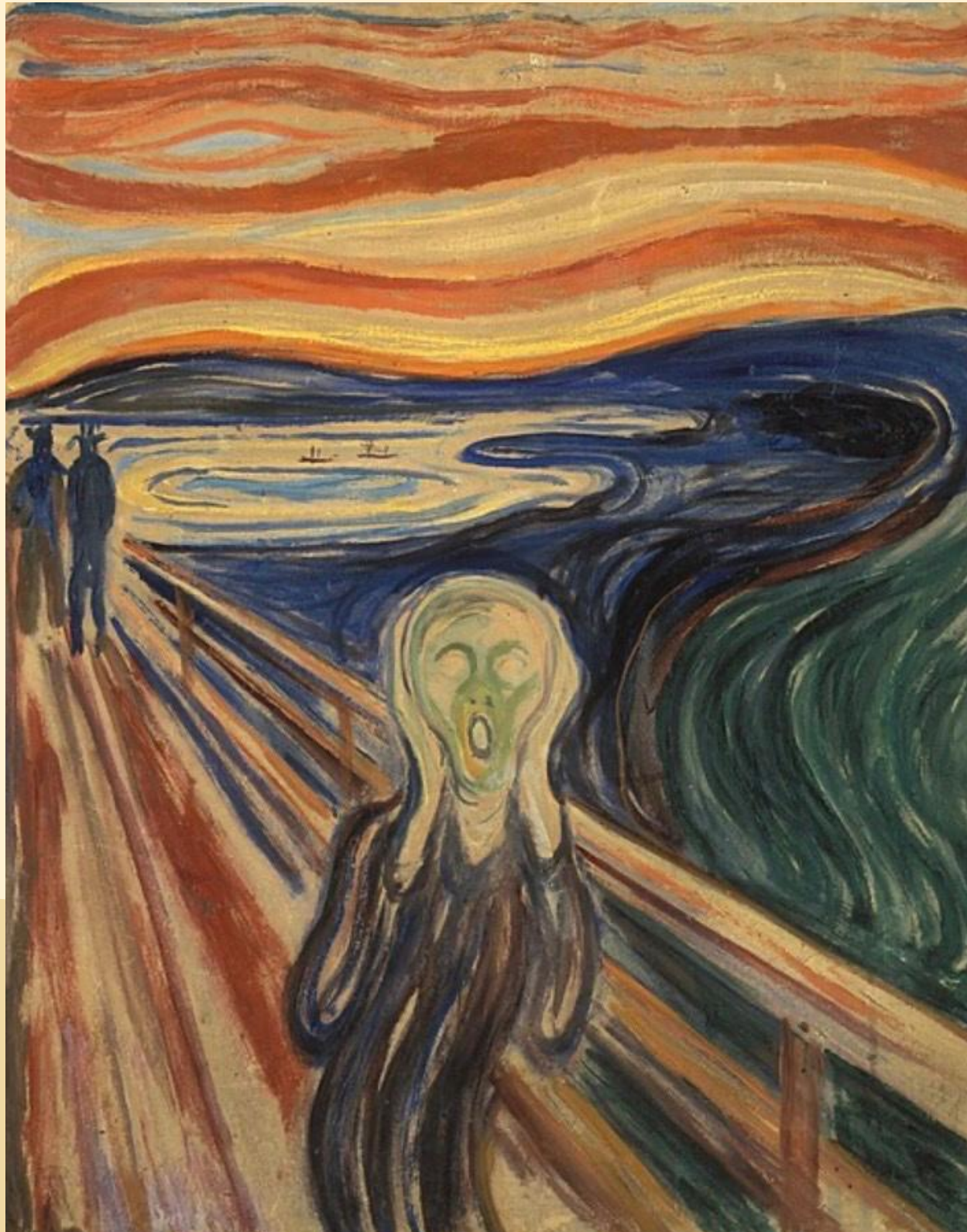
- **Jatkuva muutos** – Mikä estää meitä muuttumasta nopeasti?
- **Geopoliittinen kriisi** – Minkä riippuvuuden kautta kriisi voi vaikuttaa meihin?
- **Informaatiovaikuttaminen** – Miksi joku haluaisi muuttaa henkilöstöämme tai asiakkaidemme käyttäytymistä?
- **Kyberhyökkäys** – Miten selviämme jos järjestelmät ovat alhaalla vuorokauden tai pidempään?
- **Tekoälymurros** – Mitä päätöksentekoa emme saa ulkoistaa koneelle?

TOIMINTAKYKY

SAANA NILSSON

Kriisi muuttaa työn tekemisen ehdot

Edvard Munch, Huuto 1893 - Kuva: Wikipedia

- Kuka päättää, kun päätöstä ei ole määritelty etukäteen?
- Liiallinen usko prosesseihin
- Kyvyttömyys erottaa merkityksellinen tieto

“

*Organisaatio ei muutu kriisissä paremmaksi
versioksi itsestään.*

“

*Työyhteisö toimii sillä kapasiteetilla, joka on
rakennettu ennen kriisiä.*

MIKSI TIETO EI MUUTU TOIMINNAKSI?

- Kognitiivinen taso - “Emme näe riskiä”
- Emotionaalinen taso - “Emme halua nähdä riskiä”
- Sosiaalinen taso - “Emme uskalla sanoa riskiä ääneen”

TIEDUSTELIJAN DNA

Itsereflektio

Hyvä ajattelu

Herkkyys ja tunteiden lukutaito

Luovuus

Mitä epävarmuudessa
toimiminen edellyttää?

Rohkeus

Resilienssi

Kyky ennakoida

Integriteetti

SAANA NILSSON

Resilientin organisaation kulttuuri

Tunnista asiat, jotka voivat kaataa koko organisaation

Varmista, että huonot uutiset kulkevat ylös

Rakenna puskurit

Vahvista kapasiteettia ennakoida ja oppia

Tehkää epävarmuudesta sallittua

Harjoittele ajattelua

Ovatko nämä asiat kunnossa?

Tunnista oman toimintanne kriittiset riippuvuudet

Selvitä, mikä on yrityksesi minimitoimintakyky

Varmistakaa, että kaikki tietävät mitä osaatte tehdä itse

Opettele tunnistamaan heikkoja signaaleja

Varaudu siihen, että apua ei tule heti

Rakenna toimintakykyä etukäteen

Ei uhkaa

Uhka

**Päätös:
toimitaan**

Kustannuksia

**Toimintakyky
suojataan**

**Päätös:
odotetaan**

Ei seurauksia

Kriisi

PÄÄTÖKSENTEKO

Organisaation on panostettava kaikkien kykyyn ajatella, arvioida tietoa ja haastaa oletuksia

Monimutkainen ja nopeasti muuttuva maailma

Työntekijöiden on kyettävä tekemään itsenäisesti hyviä päätöksiä

Päätösvaltaa ja vastuuta on annettava työntekijöille

Ihmiset tekevät muutoksen

Meiltä odotetaan:

- tuloksia
- muutoskyvykkyyttä
- epävarmuuden sietämistä

Sinulla ei tarvitse olla kaikkia vastauksia. Riittää, kun rakennat toimintakykyä ja varaudut tulevaan yhdessä muiden kanssa.

“

Epävarmuutta ei voi poistaa, mutta voimme oppia ajattelevaan, tekemään päätöksiä ja toimimaan sen keskellä.

Richards J. Heuer Jr.

TIEDUSTELIJAN KIRJAHYLLYSTÄ

- Viron turvallisuuspoliisi Kapon vuosikirja
- Superforecasters: The Art and Science of Prediction - Philip Tetlock ja Dan Gardner
- The gifts of imperfection - Brene Brown
- Structured Analytic Techniques for Intelligence Analysis - Randolph H. Pherson
- How Spies Think - David Omand
- Don't believe everything you think - Joseph Nguyen

SAANA NILSSON

KIITOS!

saananilsson.com

saana@saananilsson.com

040 553 2829

Instagram: @saana_nilsson

Linkedin: Saana Nilsson